

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévi 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Dessewffy Arisztid.

Az egyre izmosodó agrárius-pártnak egy lelkes, tevékenyen munkálkodó tagját mutatjuk be Dessewffy Arisztid személyében. A föld népe sorsát, annak boldogulását a szívében viseli ő is és a nemrégiben megalakult „Magyar Országos Kölcsonös Biztosító Szövetkezet” létrehozásán fáradozott jeles hazafiak egyike. Ők belátták azt, hogy a hazai és külföldi biztosító társulatok mily lelketlenül bánnak el a szegény gazdaemberrel, aki biztosítani akarja vagyonkáját és termését, csináltak hát olyan szövetkezetet, mely nem haszonra dolgozik, hanem még a biztosításban is a szegény gazdának gyarapodását lüzte ki feladatául. Dessewffy Arisztid 1854-ben május 20-án Montreuxban, a genfi tó partján született, hol édes atya Dessewffy Dénes a Genfben időző magyar emigráció egyik előkelő tagja volt.

Dessewffy Arisztid középiskoláit Budapesten, felsőbb tanulmányait külföldön végezte.

1878-ban a képviselőházhoz a háznagy-i hivatalhoz fogalmazói rangban neveztetett ki. Irodalmi tevékenységét azzal kezdte, hogy a magyar viszonyokat ismertető cikkeket irt a külföldi lapokba, különösen a francia sajtóban. Majd magyar nyelven „A Házasi élet” címmel egy figyelmet keltett értekezést tett közzé, legutóbb pedig „Venece” címmel egy vaskos illusztrált

kötetben ismertette alaposan és kimerítően az ősi „Venezia” kor- és műtörténetét, műkincseit, legendáit s jelen néprajzi viszonyait.

Lelkes bajnoka az agrár-eszméknek s a szövetkezeti mozgalmak benne mindenkor olyan tevékeny előharcosra találunk, aki a külföldi viszonyokat is alaposan ismervén, rá van terelve arra, hogy a nálunk még meglehetősen újabb keletű szövetkezeti szervezkedés terén vezető szerepet töltsön be. Mint ilyen eddig is több hasznos országos intézmény megalapítása körül kiváló érdemeket szerzett.

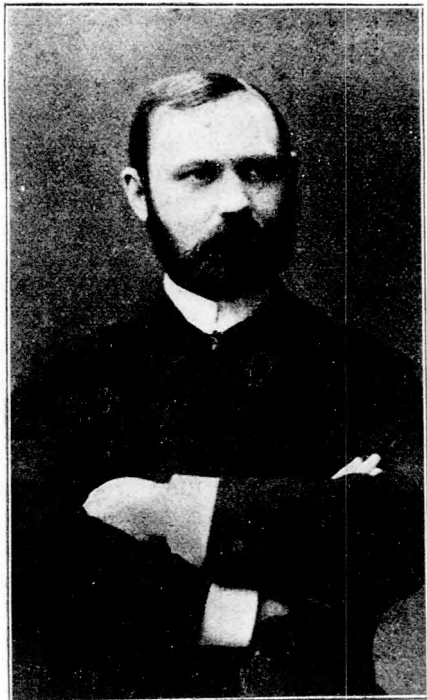
Dessewffynek a külföld nevezetesebb lapjaiban közölt cikkei nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a külföld Magyarország viszonyairól alapos tájékozást szerezhessen, mert bizony annak előtte valósággal barbár népnek tartottak bennünket.

Már ezért is a magyar közönség tiszteletére és becsülésére tarthat számot Dessewffy Arisztid.

Mint a magyar képviselőház háznagy-i hivatalának titkára, lelkiismeretes pontossággal végzi a hivatalos

ügykörébe vágó fontos teendőket s hivatalos elfoglaltsága mellett szabad idejéből szakít időt arra, hogy hasznos munkálkodásával a föld népe sorsán lendítsen,

Dessewffy Arisztid még az élet delén álló munkabíró férfi és sok üdvöset és hasznosat művelhet nemzete javára.

Dessewffy Arisztid.

Szétfosló birtokok.

Ha vannak tények, a melyekkel a magyar mezőgazdaság bajait kimutatni, a gyors és gyökeres reformok szükségét megokolni lehet, akkor ezek közt egyike a legtöbbeknek a birtokváltások növekedő eladósulása és a mai ennek sarkában jár, a birtokok vagy parcellák forgalmának óriási és folytonos emelkedése. A hivatalos statisztikai évkönyv 1895-re szóló kötetének adatai vannak előttünk. Ezek valóban megdöbbentően mutatják azt a bomlást, melyen a földbirtok Magyarországon keresztül megyen. Új telekkönyvi teher keletkezett 1894-ben 258 ezer, 1895-ben 303 ezer esetben. A végrehajtás útján keletkezett terhek száma 1894-ben 16 ezer volt s egy év alatt körülbelül három ezerrel növekedett meg, mert 1895-ben meghaladta a 19 ezeret, azaz 1895. úgy a terhek keletkezése, valamint megszűnése tekintetében rosszabb év volt 1894-nél. Az új terhek 1894-ben 62 millióval, 1895-ben pedig száztiz millió frttal haladták meg a törölt terheket, pedig az árverező dob is nagy szerepet játszott.

A megterhelt birtokok és birtokrészletek forgalma kiegészíti a képet, melyet a magyar föld mai helyzetéről rajzolni kénytelenek vagyunk. 1885-ben 305 ezer esetben cseréltek a birtokok gazdát. Ez már magában véve is ijesztően nagy szám. Mit szólunk azonban, ha azt látjuk, hogy apadás helyett évről-évre makacsul emelkedik és már 1892-ben eléri a 400 ezeret s 1894-ben 406 ezeret mutat?

Ezeknek a gazdát cserélt birtokoknak pénzben kifejezett értéke volt az első országos kiállítás évében 237 millió, 1894-ben 357 millió forint. Ha hazánk földbirtokának értékét öt milliárddal vesszük föl, könnyen megkaphatjuk azt a kalkulust, hogy 15 év alatt az egész magyar föld értékének megfelelő birtok cserél gazdát. Miután azonban a földnek körülbelül $\frac{1}{3}$ -a le van kötve, tehát nem forog, a szabadon maradó rész annál gyorsabb forgalmat mutat.

Idáig jutottunk tehát. Oly helyzetben vagyunk, a melyet lehetetlen másnak, mint kórosnak jelezni. Nem szabad ugyanis feledni, hogy ha kézzel-kézre gyorsan forog, csaknem oly gyorsan, mint a börze-papirbuzája, a földbirtok elveszti régi erkölcsi hatását, tulajdonosa az ő függetlenségét, az ország pedig az egészséges politika legbiztosabb alapját. Sőt gazdasági szempontból is alászáll. A gyorsan forgó birtok rendszeren kizsarolt birtok, mert urai nem tesznek, hiszen alig is tehetnek beruházásokat. Keveset gondolnak a távol jövővel, hiszen a közel jövőt sem bírják maguknak biztosítani.

Igy eshetik aztán meg, hogy az, ami bizonyos határig áldásnak volt tekinthető — a szabad for-

galom — mérték nélkül fokozva, nemzeti csapássá válik, amely jóformán csakis a közvetítőnek áll érdekében. Nálunk valóban itt az ideje, hogy ellene gyökeres és célhoz vezető rendszabályokat tegyünk, mert ha a dolog így folyik tovább, mihamar késő lesz.

Mind az, mi a földbirtok jövedelmeit fokozza s az előállítás költségeit csökkenti, ehhez a célhoz vezet. Itt tehát ezer föladat nyílik, amelyek közül a legfőbbek egyike kétségkívül a *kisbirtokok hitelének rendezése a szövetkezetek útján*. A mit megígért a trónbeszéd s remélhetjük, Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter munkába is veszi mielőbb.

A mi nézetünk az, hogy itt nagy nemzeti szerencsétlenséggel állunk szemben, olyannal, a melyet leküzdeni halaszthatatlan köteleesség. Sem pártállás, sem nemzetiség, sem vallás nem menthet föl bennünket attól, hogy a mentés munkájában részt vegyünk, mert a magyar földbirtok, tehát Magyarország jövője van kockán.

Bernát István.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Országgyűlés.

Mult héten az állami költségvetés részletes tárgyalása folyt, miután a költségvetést általánosságban elfogadták. A szavazás előtt a néppárt kivonult az országgyűlés terméből, mert a költségvetést részletes tárgyalás alapjául elfogadta ugyan, de azt a szíveséget már mégsem akarta megtenni hogy a kormányra leszavazzon. **Kossuth** Ferencz a zárbeszéd jogával élve, bizonyította, hogy azok a vádak, melyek szerint az ő pártja a kormánypárttal paktált volna a választások alatt, igaztalanok. Ugyan-ebben az értelemben nyilatkoztak **Bánffy** Dezső miniszterelnök s **Perezel** Dezső belügyminiszter is, rámutatván, hogy a kormánypárt minden ellenzéki párt ellen egyformán kiméretlenül lépett fel. Ezután még **Bánffy** gyarapította államférfiai sikereit egy éppen olyan együgyű, mint elbizakodott beszéddel, melyben vitatta, hogy ellenzéki pártokra nincs szükség, mert a szabadelvűpárt az egyedüli, amely mindent tud s a honnan minden üdv sugárzik a nemzetre. Elismerte, hogy a választások alatt a „rendfentartása érdekében” idegen szuronyokat is használt, de azzal védekezik, hogy törvényeink szerint még az Ausztriában állomásozó katonai csapatok is közösök. Szép vigasztalás a Nagy-Szombatban meg Szatmáron agyonlövöldözött népnek. Végre is mitelhetett tőle? — nagyot ütött botjával — a néppárt fejére s kijelentette mintegy saját biztatására, hogy ha a kormánypárt követett is el erőszakoskodásokat, nem jobb maradt-e még azért mindég, mint a néppárt, amely a hit és vallás eszközeit alacsonyította le kortes eszközökké? E kemény hadakozás után a szabadelvűpárt nagy tömege felállott s ezzel el volt fogadva a költségvetés részletes tárgyalás alapjául, ami s miniszterelnöki tárcza tárgyalásával vette kezdetét.

Élénk vita támadt a

külön királyi udvartartás tételénél; **Meszlényi** Lajos a király iránt való tiszteletből megszavazza ugyan az udvartartás költségeit, de sürgeti az önálló magyar udvartartást, melyhez az 1867. XXII. törvényezikk 17-ik §-a szerint jogunk van. Indítványozza, hogy a képviselőház utasítsa a kormányt, hogy az törvényjavaslatot terjesszen a Ház elé egy közjogiúrnak, történetünknek és hagyományunknak megfelelő önálló magyar udvartartás felállítására iránt. A javaslat mellett szólalt fel **Eötvös** Károly és **Madarász** József is. A néppárt rokonszenvezik ugyan a külön magyar királyi udvartartás eszméjével, de nem sürgeti azt. A néppártnak ezt a magatartását határozottan helytelenítjük; ez udvari politika, amely nem a nemzeti hagyományokon alapul.

A **nyugdíjak** tételénél **Polónyi** Géza meg **Brázay** Kálmán kikelték az ellen, hogy nyugdíjba küldenek munkaképes embereket s ez által a nemzet terheit emelik. Bizony ez a nyugdíjazási rendszer igen sok szót hagy maga után. Hiszen az 1897-ik évre nem kevesebb, mint 8 és fél millió nyugdíj van előírva. Hogy nőtt ilyen óriássá a nyugdíjterhünk? Úgy, hogy minden kormányváltozás alkalmával tömegesen küldik nyugdíjba a fiatal s tetterős hivatalnokokat. Hozzájárul ehhez még az is, hogy a legmagasabb állású államtisztviselők sem szégyenlik elfogadni a nyugdíjat, ha megváltak állásuktól, dacára annak, hogy rendszerint zsiros hivatalokba jutnak. Így p. o. *Wekerle* volt miniszterelnök most, mint a közigazgatási bíróság elnöke, 12 ezer forintot huz évenként, tehát ugyanannyit mint miniszterelnök korában; *Eötvös* Lóránt 9 ezer forintot kap mint egyetemi tanár, azért a miniszteri nyugdíjat — ami évi 8 ezer forint — mind a kettő huzza tovább is. Nekünk minden kormányváltozás legkevesebb 40—50 ezer forintunkba kerül évente. Hova jutunk így!

Miután a nyugdíjtételt is — mint a többi — változtatás nélkül elfogadták, **Asbóth** János interpellációt intézett a bel-, pénz- és igazságügyminiszterekhez a **resiczai bányaszerencsétlenség** tárgyában, felhíván a minisztereket, hogy a szerencsétlenség okát derítsék ki s adják elő a Házban, hogy kiket terhel a felelősség; továbbá, hogy a hatvankilencz áldozat özvegyeit és árváit segítségben részesítsék.

A **miniszterelnökség** tételénél **Madarász** Imre, **Polónyi** Géza s **Várossy** Gyula hatásos beszédekben okolták meg a miniszterelnök iránt táplált bizalmatlanságukat, melynél fogva a tételt nem szavazhatják meg. Különösen *Várossy* mutatott reá a miniszterelnök bűneire. Állami tekintélyünk hanyatlík. Ott van a zágrábi zászlósértés, a belgrádi zavargás, az orosz-német paktálás. Itthon is baj van mindenfelé. A Felvidék és a székelység nyomorog, mi pedig magas politikát emlegetünk. Azzal végzi, hogy honnan vette a miniszterelnök a pénzt a választásokhoz. Sokszor kérdezték már ezt és sokan, de még ma sem kaptunk rá feleletet.

A **levélitok megszegése**. **Rakovszky** István élesen megtámadta a miniszterelnököt azért, mert a néppárt ellen a Házban magánlevelet olvasott fel, amely nem hozzá volt intézve s amelynek felolvasását a levélíró nem engedte meg neki. A magánlevelek felbontása és felhasználása a büntetőtörvényekbe ütközik s olyan vétség, melyet ha más közönséges halandó követ el, börtönnel sújtatik. *Bánffy* Dezső miniszterelnök azzal védekezett, hogy névtelen levelek kíséretében kapja az ilyen magánleveleket, de erre *Rakovszky* olyanformán felelt, hogy tisztességes embernek nem illik névtelen levelekkel bizonyítgatni,

mert ilyeneket csak gyáva emberek irnak. Ezzel az esettel a napilapok is élénken foglalkoztak, s a legmélyebb megbotránkozásuknak adtak kifejezést a fölött, hogy a miniszterelnök már a magánlevelek kézrekerítésétől s felhasználásától (kitudja, milyen mértékben?) sem riad vissza. Talán a Bach korszakot akarja visszaesempészni *Bánffy* ur, amikor külön iroda volt berendezve a postákon megforduló levelek felbontására? Csak ez hiányzik még, hogy a kormányzásnak egész mai rendszere a *Bánffy* képeré legyen megteremtve. **Horánszky** Nándor kifejtette, hogy a nemzeti párt korántsem duzzogásból nem vett részt a költségvetési vitában, hanem azért, mert a jelen parlamenti viszonyok között a tárgyalástól úgy sem várható semmi jó eredményt. Visszautasítja azt a feltevést — melylyel a miniszterelnök gyanúsította a nemzeti pártot — hogy közte és a néppárt között valamely politikai szövetség állana fenn. Ez nem igaz. Végül indítványozza, hogy a képviselőház fejezze ki rosszaságát a miniszterelnök azon eljárása fölött, hogy egy magánlevelet a Házban felolvasott anélkül, hogy arra jogosítva lett volna. **Ivánka** Oszkár szép és hatásos beszéddel támogatta az indítványt s a kiérdemelt súlyos vádak egész árját zudította a levélkobzó miniszterelnök fejére, amiben **Bolgár** Ferencz is derekasan segítségére volt; a többség azonban a **Horánszky** rosszasági indítványát leszavazta.

Általános szavazati jog. A képviselőház a népgyűlésnek az általános szavazati jog behozatala iránti kérvényét tárgyalván, **Polónyi** Géza, **Kossuth** Ferencz, gróf **Zichy** Jenő és **Madarász** József a kérvény elfogadása mellett szólaltak fel, mert az az igazságos dolog, hogy ha valaki az államterheket viseli, akkor a politikai jogokat is gyakorolja. Már pedig Magyarországon a választók száma két millióról 887 ezerre olvadt. Ennek a jogfosztásnak az a célja, hogy a népek millióinak megnyilatkozását lehetetlenné tegyék. A néppárt az általános szavazati jog behozatala ellen szólalt fel, mire aztán a Ház a kérvény fölött napirendre tért.

Az **aninai vérengzés** ügyében **Hentaller** Lajos intézett interpellációt a belügyminiszterhez, felhíván a minisztert, hogy ez ügyben szigorú vizsgálatot rendeljen el s a vizsgálat eredményéről a Házban jelentést tegyen.

A **honvédségélyezés** tételénél **Illyés** Bálint, **Thaly** Kálmán és **Kossuth** Ferencz arra kérik a miniszterelnököt, hogy a *honvédigazolás* mai módját szüntessék be s ne bizzák az igazolást közigazgatási tisztviselőkre; továbbá, hogy a *honvédmeházakat* bővítsék ki. A miniszterelnök egy irányban sem tett biztató ígéretet.

A **király személye körüli miniszterium** tárczájánál **Eötvös** Károly javaslatot terjeszt be az iránt, hogy a király személye körüli miniszter palotáján levő kétfejú sasos czimert azonnal vegyék le, a Ház azonban ezt az indítványt is leszavazta s belenyugodott *Bánffynak* abba az ígéretébe, hogy majd ha a palota kijavítása alkalmával a kőműves a sasos czimerig jut, hát akkor a czimert is leveszik.

A **belügyminiszterium** költségvetésénél **Eötvös** Károly a közigazgatási viszonyok hibáit sorolja elő, amelyeknek javítását nem várja az államosítástól. **Lepsényi** Miklós a választási visszaélésekről beszélve, fejtegeti a néppárt politikai programjának jogosultságát. Számítása szerint a választások alkalmával egy szabadelvűpárti képviselőre átlag 1515, egy nemzeti pártira 1813, egy *Kossuth*-pártira 1643, egy néppártira pedig 3643 szavazat esett, tehát aránylag a legtöbb. A néppárt — ugymond — nem a katolikus, ha-

nem a keresztény szellem felvirágoztatását tűzte ki ezélfául. Ez a czél igen szép, csak még az kívánatos még mellé, hogy a néppárt ne csupán a keresztény szellemet, hanem a *függetlenségi* törekvéseket is igyekezzék védelmezni és diadalra juttatni.

Külföld.

Béke szerződés. Az angol követ és az észak-amerikai egyesült államok államtitkára nevezetes szerződést írtak alá e hó folyamán; ez okmányban Nagy-Britannia és az Egyesült Államok arra kötelezik magukat, hogy a közöttük ezután felmerülő akár pénzügyi, akár területi peres ügyekben, békés uton, választott-bíróságra bizzák a döntést. Báresak a többi államok is ilyen módon intéznék el a nemzetközi peres ügyeket!

Angolországban január hó 19-én nyitották meg a parlamentet. A trónbeszéd kiemeli, hogy Nagy-Britannia az összes hatalmakkal jó viszonyban áll, de azért a birodalom katonai védőeszközeinek szaporítását a törvényhozás gondjává teszi. Ilyen a fegyveres béke. A felirati vita folyamán Salisbury kijelentette, hogy ha Törökország az ujítások egész sorozatát nem foganatosítja, akkor felbomlása menthetetlenül és rövid időn belül bekövetkezik.

Indiában, különösen pedig *Bombay* városában egy borzasztó nyavalya: a pestis rettenetesen pusztít. Ezer és ezer ember hull el e gyilkoló betegségben, amelyet gyógyítani teljesen lehetetlen. A vész már Európát is fenyegeti, mert Európa és India között élénk hajóösszeköttetés áll fenn, azonban az európai államok minden egészségügyi intézkedést megtesznek, hogy ennek a ragályos betegségnek behurcolását megakadályozzák.

Ledebur osztrák földmivelésügyi miniszter a bécsi képviselőházban meleg pártfogója az agrárius törekvéseknek és megannyiszor bátran beszélt a „merkantilisták”-nak nevezett pénzemberekkel. Szerinte is nem a tultermelés, hanem a népesség szegényedése idézi elő a mezőgazdasági válságot, a népesség jólétének emelésére kell tehát mindenek előtt hatni s ennek érdekében első sorban is a mezőgazdasági szövetkezeteket rendező törvényjavaslatokat sietteti. Szóval Ledebur minisztert a mi agráriusaink méltán irigyelhetik az osztrákoktól.

Szerbia ifju királyát. Sándort ismét mint völegényt emlegetik, ki Frigyes főherczeg leányában: Mária Krisztinában találta volna fel választottját. E hír persze távolról sem biztos, mert Sándor királyt már megannyiszor eljegyezték a hirlapok, anélkül, hogy csak egyszer is megházasodott volna. Sándor király e hó folyamán a magyar királyt meglátogatta s ez alkalommal megegyezésre jutott Ó felségével a Szerbiában követendő politikai irányzatot illetőleg, melyet csak atyja, Milán exkirály zavar meg, ki ismét kezébe szeretné venni Szerbia gyeplőjét.

Ausztriában a képviselőházat e hó 22-én oszlatták fel s szerte megindultak a választási mozgalmak. A választásoknál párttekinet nélkül az a jelszó, hogy a kiegyezésnél minél több engedményt csikarjanak ki Magyarországról. Amit biztosan ki is fognak vinni, hisz minden szabadelvű képviselőnk azzal a tudattal lépett be a parlamentbe, hogy a Bánffy által megígért magasabb kvótát meg fogja szavazni.

Oroszország új külügyminisztere *Muraviev*, mielőtt állását elfoglalná, Franciaország fővárosában, Párizsban tesz látogatást s csak onnan utazik Pétervárra. Ez a látogatás újabb és erős bizonyítékát szolgáltatja az orosz-francia barátságunk, a melyet a mi hármass szövetségünk aggódó szemekkel néz.

MI UJSÁG?

Erzsébet királyné Cap-Martinba érkezett a hét elején. A királyné pompás üde színben van és barátságosan üdvözölte azokat, kik a pályaházban várták.

Jókai főrendiházi tagsága. A hivatalos lap kedden megjelent száma közli, hogy Ó felsége a király Jókai Mórt életfogytiglan főrendiházi taggá nevezte ki.

Az aninai bányászok lázadása. Egy hete elmúlt, hogy Aninán sztrájkolnak a bányászok és megtörtént az, amire a csendőrség életbeléptetése óta még alig volt eset, hogy a csendőrök fellépése tömeges véráldozatot követelt. Okot szolgáltatott a sztrájkra a bányáigazgatóságnak az az intézkedése, mely a munkások részére nem régiben új nyugdíjszabályzatot állapított meg, mely a nyugdíjképességet 30 év helyett 40 évi szolgálathoz kötötte és a fizetésekből két százalékot vont le. Nehány izgága munkás aztán fölbujtotta a bányászokat, akik gyűléseken hánytákvetették meg ügyes-bajos dolgaikat. Az izgatás eredménye az lett, hogy január 20-án az összes aninai tárnák munkásai abbahagyták a munkát. A bányáigazgatóság nagyobb zavargástól tartva, az aninai csendőrörshöz fordult segélyért. A csendőrörshadnagya egy szakaszból álló legénnyel kivonult a bányáigazgatósági épületet körülvevő sztrájkoló tömeg szétoszlátására. Nehányat az izgatók közül elfogatott, ami a felbőszült tömeget még jobban felizgatta s az összes igazgatósági és irodai épületeket lerombolta, nem kimélte a csendőrséget sem, mely felé valóságos közápor zudult, a csendőrhadnagyot egy kő a fején találta, aki véresen bukott a földre. Háromszor adtak a csendőrök sortüzet, mely nyolez bányász és két nő életét oltotta ki, ezen felül mintegy harminczan megsebesültek, akiket a lázadók magukkal vittek. Az igazgatóság kérelmére a véres eset után egy század honvédhuszár és két szakasz csendőr szállotta meg a lázadó bányavárost. A felbujtogatók nagy részét már letartóztatták. A baj igazi okát a megindított vizsgálat fogja kideríteni. Annyi azonban már most is kideríthető mindazokból a hirekből, amik a bányatelepről kiszivárogtak, hogy a munkások és vezetőség közötti egyenetlenségnek mélyre ható okai vannak. Okul lehet felhozni azt is, hogy a munkások javarésze idegenből került népből áll, kik az izgatásra való hajlandóságot magukkal hozva, a különben békés természetű bányásznép lelkét is megmetyelyezték.

Vajda János hagyatéka. Az elhunyt költő barátai és tisztelői mozgalmat indítottak az iránt, hogy Vajda János hagyatékát megmentésük valamelyik irodalmi társaságunknál, vagy a nemzeti muzeumban berendezendő Vajda-szoba számára. Itt helyeznék el a költőnek hátrahagyott kézírati műveit,

amelyeknek megszerzésére a Kisfaludy-társaságot kéri föl. Az ereklyék között foglalna helyet Vajda János mellszobra, amelyet a múlt évben Strobl Alajos tanár mintázott. Az elhunyt költő areza kitűnően van megőrizve ezen a szobron, amely éppen most van öntés alatt.

Székely munkások az államvasutaknál. Báró Dániel kereskedelmi miniszter leiratot intézett Háromszék-vármegye főispánjához, melyben értesíti, hogy a magyar államvasutak budapesti és diósgyőri gépműhelyeiben székely iparosokat és munkásokat hajlandó alkalmazni. A miniszter ezen intézkedése azt célozza, hogy a különben is ügyeskező munkások idehaza találjanak alkalmazást, s ne kelljen nekik kivándorolni munkahiány miatt.

Az áldomás vége. Szomorú vége lett Német-Kér tolnamegyei községben a múlt vasárnap ama áldomásivásnak, melyet Oláh István és Borbás József ottani lakosok a koresmában ittak. Kezdetben szépen borozgattak, de mikor már mélyen néztek a pohárba, Oláht annyira megkeverte az ital, hogy kötekedni kezdett társával s azt a eszmaszárából előhuzott késsel, két döféssel leszurta. A vértől elborított embert haldokolva szállították lakására, a gyilkost pedig Szegzárdra vitték a börtönbe.

Tömeges kitérés. Dályok községben a katolikus hívők annyira összekocchezantak a plébánosukkal, hogy negyvenöt család Tixler mohácsi főbírónál a katolikus egyházból való kilépését jelentette be. A nazarénus szekta az egész vidéken nagy tért hódít, még pedig tulnyomó részben a nemzetiségek között. A tömeges kitérésnek, úgy látszik, ez a magyarázata.

Szegény ember sorsa. A jólét, a pénz embere, ki egy-egy jó szivarra dob ki koronákat, nem is tudja megbecsülni a pénznek értékét, — az tudja csak igazán mit ér, ki rongyos néhány forintért életét adja oda, mert nem ura annak az értéknek. Vincze János szegény aradi favágó volt, négy anyátlan árvával megáldva. Egyik kis fia meghalt a minap — pénze nem lévén, elment fát vágni, hogy legyen a temetésre. A gazda, kinél vágta a fát, elküldte egy aranygyűrűvel a zálogházba. Utközben elvesztette a szerencsétlen ember a gyűrűt — s ez annyira elkeserítette, hogy hazamenve bezárkozott szobájába s öngyilkossági szándékból nagy adag szódát ivott meg. A három kis gyermek, látván hogy apjuk nem szól hozzájuk, éktelen sirásra fakadt, melyre beszaladtak a szomszédok a szobába. Értesítvén a rendőrséget az esetről, a halállal vivődő favágót beszállították a kórházba s gondoskodtak a meghalt kis fiu eltemetéséről is. De ki veszi pártfogásába a három apátlan, anyátlan árvát?

Kétszáz koponya. Verzár Márton szenttamási pusztáján rigolirozás közben a szőlő-munkások rendkívül érdekes leletre bukkantak. Amint ásták a földet, egyszerre megkoppan az ásó s sorban egymásután vagy nyolezvan ember koponyát ástak ki

a munkások, alig fél méternyi mélységből a föld színe alatt. Látván a furesa leletet, a tulajdonos tovább is ásott — „ekkor több mint kétszáz, arczal egymás felé a földbe fektetett koponyára bukkantak. Minden valószínűség szerint még a török hadjáratokban elesett harezosok maradványai a koponyák. A tulajdonos Verzár Márton a hosszú idő után napfényre került koponyákat ismét elásatta közös gödörben.

Nyiregyháza — sz. kir. város. Nyiregyházáról a napokban egy nagyobb küldöttség járt a fővárosban a miniszterelnöknél, a belügyminiszternél s az egyes pártok vezéreinel, hogy kikérje támogatásukat Nyiregyházának szabad királyi várossá való emelésére, a mit a város legutóbbi közgyűlésén elhatározott.

A megszólalt lelkiismeret. Pécsen a minap a rendőrségen egy megtört ember jelentkezett és elmondta, hogy ő gyilkosságot követett el s a lelkiismeret mardosását nem bírja tovább. Eljött feljelenteni magát hogy csukják be. Czelder János bányász a szerencsétlen, a ki elmondta, hogy ez előtt öt évvel megismerkedett Schivautz János karolinavölgyi vendéglőssel és annak feleségével, s miután bűnös viszonyt kezdett az asszonnyal, közös elhatározással megmérgezték a férjét. Az özvegyet aztán nőül vette, de a rossz asszony rövid idő előtt ismét mással kezdett viszonyt és új szeretőjével megszökött tőle. Azóta felébredt Czelderben a lelkiismeret és nem volt nyugta. A rendőrség letartóztatta őt és elfogatta feleségét is, ki eddig mindent tagad.

Várkastélyból dohánygyár. Az ujkor kegyetlen kezekkel semmisíti meg a múlt emlékeit s egymásra alakítja palotákká a régi történelmi nevezetességü várromokat. Ez a sors éri el most Munkács kemény várát is. A várból, amelyet a hőslélekű Zrínyi Ilona védett a törökök ellen, most dohánygyárat esinálnak.

Véletlen lövés. Világosan nagy szerencsétlenség érte a minap Bécsy Gábor uradalmi szőlőkezelőt. Bécsy egy rozsdás revolverrel bajlódott; a töltényeket akarta kiszedni belőle, de miután be voltak rozsdásodva, egy szeggel piszkálni kezdte azokat. E közben az egyik töltény elsült s Bécsynek a bal szeme fölött homlokába furódott. A golyót az orvosoknak sikerült kivenni, de Bécsy mégis bal szemével fizeti meg vigyázatlanságát.

Földrengés Borsodmegyében. Miskolczon január 18-án több másodpercig tartó erős földrengés volt. Ugyanabban az időben a diósgyőri vasgyár telepén még erősebben volt érezhető a földrengés. Másnap délután két óra öt perczkor a szomszédos Bábonyban is jelentkezett a földrengés, mely erős földalatti dübörgéstől kísérve, tizenhét másodpercig tartott. A szobában levők erős rázkódást éreztek s ijedten futottak ki a szabadba, de más baj szerencsére nem történt. Ebben az időben Sajó-Szent-Péteren, Dubnokon, Vámoson és Bóldván éreztek földrengést.

Halál három pár csizmaért. Kajós József, Slanszky János és Kanizsai István juhászbojtárok a kis-adácsi pusztán vad kegyetlenséggel agyonverték Horváth Sándor csavargót, csak hogy ne kelljen nekik kifizetni a csizmákat, amiket a csavargó lopott és nekik eladott. A törvényszék mind a három bojtárt elítélte, Kajós Józsefet 15 évi fegyházra, Slanszky Jánost életfogytig tartó fegyházra és Kanizsai Istvánt 1 évi fegyházra, de a legfelső bíróság Kajós büntetését 12 évre, Slanszkyét pedig 15 évre szállította le. A harmadik vádlottra nézve, a kit csak mint bűnpártolót ítélték el, az elsőbíróság ítéletét helybenhagyták.

Hány ügyvéd van Budapesten? Erre a kérdésre azt felelné mindenki: több a soknál. Ámde azért vannak statisztikusok, hogy pontosan kiszámítsák azoknak az embereknek a mennyiségét, akik a lakosok pörére leselkednek. Január 1-én összesen ezerhatvanöt ügyvéd volt Budapesten, amiből következtetni lehet, hogy sok a pörlekedő ember a fővárosban.

Uj versek. Ily ezim alatt hirdet előfizetést *Zempléni Árpád* husvétra kiadandó új verskötetére, melyből néhány mutatványt lapunk mai számában hozunk. E mutatványok után ítélve a Zempléni új műve sikerült, szép s hangulatos költeményeket fog tartalmazni, melyekkel a nagy közönség pártfogását teljes mértékben ki fogja érdemelni. A kötet előfizetési ára 50 krajczár, amely összeg a szerző ezimére (Budapest, Ferenczváros, Czuczor-utca 8. sz.) küldendő.

Innen-onnan. Rémület egy színházban. Sátoralja-Ujhelyen e hó 20-án a posta- és távirdehivatal mögött, a színház tözsomszédságában tetőtűz támadt s a nagy tüzi lármára a színházi közönség rémülten rohant ki az előadástól, mert azt hitte, hogy a színház gyuladt ki. A tüzoltóknak sikerült a tűz tovaerjedését megakadályozni. — **Gyilkosság egy temetésen.** Szerajevóban szörnyű eset történt egy temetésen. A koporsó előtt a török pap szóváltásba keveredett a görög pópával, melynek az lett a vége, hogy a török pap rálőtt a pópára, aki visszalőtt a muzulmánra. A török pap holtan rogyott össze, a pápa is meghalt két óra múlva. — **Százhetéves ember halála.** Kézdivásárhelyen a napokban halt meg Popovics Mihály, aki 107 évet élt. A szabadságharcban honvédaltiszt volt, majd sok éven át Kanta község főbírája. Sörgyára is volt. A Mathuzsálem-kort megért ember élete utolsó napjáig dolgozott. — **Öngyilkos honvéd.** Bajnok Lajos nagyváradi születésű huszonegyéves honvéd a szegedi laktanyában szíven lötte magát s azonnal meghalt. Bajnokot egy pörének elvesztése üzte a halálba. — **Uj Kossuth-szobrok.** A tavasz folyamán a Kossuth-szobrok száma ismét szaporodik az országban. Legújabbak Gyöngyösön és Kölesden fognak Kossuth-szobrokat felállítani s az alapítéletli ünnepélyre a képviselőház függetlenégi pártját is meghívják.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknel, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A fővárosi vásáresarnokok.

Említést tettünk már arról, hogy a székesfőváros vásár-árucsarnokot építettett s azok jövő hónap 16-án adatnak át a közhasználatnak.

Nagyon hasznos intézmény ez leginkább a vidéki gazdákra nézve, akik eddig, hozzájuk közel eső városokban kénytelenek olcsó árakon piaci árucikkeiket eladni, vagy pedig a házaló kereskedő és tyukásznak elvesztegetni egészen potom áron, vagyis úgy ahogy kéri. Ezután másként lesz. Mert még a legtávolabbi vidéken lakó gazda is elküldheti a budapesti vásáresarnokokba az eladásra szánt termékeit, a nélkül, hogy neki is fel kellene jönni azokkal. Egyszerű a dolog nagyon. Jól becsomagolja az árucikket, rá írja, hogy „Budapesti központi vásáresarnok” elküldi, felteszi a vasutra, mely kedvezményes áron szállítja fel. A vasut egyenesen a vásáresarnok épületébe viszi be a küldeményt, az u. n. hatósági közvetítők kiváltják, s levonván fáradságukért a hatóságilag engedélyezett csekély perzentet, meg a fogyasztási adót, az eladási árból a fenmaradó pénzt a gazda részére elszámolási jegyzékkel együtt megküldik. A közvetítő nem ám afféle kupecz, hanem a városi hatóság megbízottja, akit ellenőriznek.

Ha tehát egy becskerekai gazdaasszony felkűld 50 drb csirkét, melyekért ott helyben drbonként 35–40 krt kap csak, itt a csarnokban a közvetítő eladhatja 60 krért drbját, ami nem megvetendő ártöbblet. Semmi esetre sem árt magának, aki próbát tesz a vásáresarnokokkal, de csak kifogástalanul friss és jó ételmi cikket küldjön fel, mert a pesti közönség e tekintetben meglehetősen finnyás s a rossz, romlott ételmicikket el is kobozzák.

Hogy a vásáresarnokokba mi mindent fel lehet küldeni elárusítás végett, azt az alábbi kis versben foglaltuk össze, gondolván, hogy a kádencziás dolgok könnyebben megragadnak az ember fejében:

Vevőre talál ott: hus és sonkafélék,
Szalonna, zsir, kolbász, más állati termék.
Leölt borjak, juhok, bárányok, sertések.
Mindnyájan, szívesen fogadott vendégek.
Hat külön aluli élő malacz ára,
Felrug tíz-tizenkét apró koronára.
De a szárnyas állat: kakas, csirke, kappan,
Élve vagy tisztítva, bármilyen alakban,
Még a tojása is és más szárnyas állat,
Pulyka, kacsa, liba, vevőkre találhat.
Főzelék- és zöldségféle vetemények,
Burgonya, uborka, mind kapós termények.
Turó, tejszín, sajt, vaj, és az édes tejjel,
Hal-féle és gyümölcs, parázspénzen elkel.

Mint ebből a versből is kitűnik, biztos piacot talál itt minden ételmi szer, mert Budapesten félmillió

ember él, aki mind a csarnokban szerzi be élelmi szereit. Ezenkívül a külföldre is szállítanak belőle, ahol szintén jó ára van.

Födolog azonban, hogy egészséges állapotban küldjük a cikkeket, és jól csomagoljuk.

Öt nagy vásárcsarnok van felállítva Budapesten. A négy kerületi csarnokba küldött terményekért vasuti kedvezményben nem részesül a felküldő, mert ezeknek nincs közvetlen vasuti összeköttetésük; a központi vásárcsarnokba küldött élelmiszerek szállításán 10 %-ot enged el a vasut; czélszerűbb azért ide küldeni eladás végett a terményt. A központi vásárcsarnokban működik a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet”, mint hatósági közvetítő; e szövetkezet csak a tagjai által felküldött terményt árusítja, ha tehát öt-hat vagy több kis gazdaember a községben összeáll, szövetkezik és közösen jegyez egy ötven forintos üzletrészt: tagjai lesznek a Szövetkezetnek, terméseiket együttesen küldhetik fel s ők is részesülnek a szövetkezet által nyújtott sok előnyben. A szövetkezet különben levélben bővebb felvilágosítást nyújt minden hozzáfordulónak.

Említettük, hogy február 16-án nyitják meg a vásárcsarnokokat, aki tehát oda élelmiszereket szállítani akar, az kérjen egy levelező lapon a Vásárcsarnok igazgatóságától, egy „utmutatást” a csarnokok igénybevételére nézve. Ebben aztán le van írva minden részletesen s utbaigazítást találhat az ember benne a követendő eljárást illetőleg. Jó lélekkel ajánlhatjuk gazdáinknak a Vásár-árucsarnokok igénybevételét.

A kiscsajda vetőgépei.

Lapunk egyik múlt számában általánosságban ismertettük a vetőgépek fontosságát s azon előnyöket, a melyek a vetőgépekkel való vetést sokkal ajánlatosabbá teszik a kézzel való vetésnél; most már lássuk milyen is voltaképen a vetőgép, mi annak a szerkezete és hogyan vet. Azért kell ezt részletesebben ismertetni, mert a vetőgép már nem olyan egyszerű gép mint az eke, vagy a borona, melyet egyszerű ránézéssel is ki lehet ismerni.

Sokféle vetőgép van ma már használatban. A nálunk, Magyarországon használt vetőgépek szerkezete általában három főrészből áll, és pedig a *vetőkészülékből*, a vetőkészüléket hajtó fogaskerekekből vagyis a *hajtóműből* és a gép *kocsiszerkezetéből* kapcsolatban a kormányozó készülékkel.

1. A *vetőkészülék* áll az ugynevezett vetőládából vagy magszekrényből. Ez egy hosszukás fa vagy bádogg láda, mely végig fekszik az egész vetőgép szélességében és rá van helyezve a gép kocsikereit. Ennek a ládának a fenekén forog az u. n. *vetőtengely*, melyre rá vannak huzva a *vetőtárcsák* (kanalak). A vetőtárcsák, melyek a vetőládában levő magot kimerik, sokféle alakúak. Általában három nagy csoportra oszthatók: ugymint a *kanalas*, a *merítő korongos* és a *morzsolós* vetőtárcsákra. A vetőtárcsák tulajdonképen kerek, melyeknél a kerék koszoruján vagy kis kanalak vannak a koszorú két oldalán megerősítve, vagy pedig olyanok a melyeknél a kerék koszorúja széles és a koszorúba mélyedések vannak vágva, a melyek a magot kimerik;

végül vannak olyan vetőtárcsák is, a melyeknél a kerek belső üresek és kisebb bordákkal vannak ellátva, s ezek a bordák emelik ki a magot a szekrényből. A két első rendszert (azaz a kanalas, és a merítő korongos rendszert) a sík vidéken dolgozó vetőgépeken alkalmazzák, a harmadikat (morzsolós vetőtárcsákat) az ugynevezett hegyi vetőgépeknél használják.

A vetőmagot a vetőszekrényből a vetőtárcsák kiemelik és beleejtik a kerek alatt elhelyezett ugynevezett *vetőtölcserekbe*, melyeken át a mag behull a *vetőcsoroszlyákba* s onnan a csoroszlyák által a talajban huzott barázdákba.

2. A *hajtómű* fogaskerekekből áll, melyek a vetőgép nagy járókerekeitől kapják forgásukat, és a forgást egymásnak átadva forgatják a vetőtengelyt is, a vetőtengelynek a vetőszekrényből kiálló s erre a végére erősített fogaskerék segítségével. Ennek a fogaskeréknek a kicserélésével szabályozható a vetés mennyisége.

3. *Vége a kormánykészülék* arra szolgál, hogy a vetőgéppel bizonyos irányban s bizonyos rendszer szerint lehessen vetni. Ilyen kormánykészülék áll a vetőgép két kis — első — kerekéből s az azokat összekötő emeltyűkből.

Általában tehát ezek a legfontosabb részei a vetőgépnek.

Sporzon Pál.

Miért ajánlatos a műtrágyák alkalmazása.

Hazánkban mainap is találhatók — habár sajnos csak igen kis számban — olyan területek, melyek teljes termőerőben vannak s kellő művelés mellett még sok évekig fognak terméseket hozni a nélkül, hogy valaha trágyát láttak volna, de bezzeg mégis el fog jönni egy idő, midőn a talaj a folytonos termések által kimerül és csak úgy fog trágyázásra rászorulni, miként az egy-két évtized előtt hasonlólag ősi termőerővel bíró talajok ma rászorulnak a trágyázásra.

De hisz ez természetes is, mert ha a folytonos termés alatt álló földek pihenés és trágya által kellő visszapótlást nem kapnak, idők folytán mindinkább kisebb és kisebb termésekkel fizetik a gazda fáradságát, míg végre a termés oly csekélylyé válik, hogy a termeléssel járó fáradság többé ki nem fizeti magát. Ha erre a tudatra ébredünk, be kell látnunk, hogy ha földjeinkről állandó nagy terméseket akarunk nyerni, rendszeres trágyázásban kell földjeinket részesítenünk. Igen ám, de hát ahhoz, hogy kevés marha trágyájával egyszerre sok földet megtrágyázzunk a tudomány sem ad utmutatást — mert annak egyetlen módja az, hogy tarts annyi marhát, amennyinek a trágyája elég gazdaságod jó karban tartására! Csakhogy nagy a bibi ebben a tanácsban, s ez a bibi az, — hogy hát tartana a gazda marhát eleget, — ha volna pénze, melylyel megvehetné őket.

Pénz nincs, marha nincs; tehát a legtöbb esetben trágya sincs elegendő s így nem lehet mást tenni, mint a bajon *műtrágyák* alkalmazásával segíteni, a melyek nagy tőke nélkül is megszerezhetők s a melyek részben pótolják az istállótrágyát s azt észszerűen alkalmazva, a legtöbb esetben jó terméseredményt biztosítanak.

A hol tehát kevés az istállótrágya ott ajánlhatjuk a *műtrágyák* használatát, melyekért a pénz soha sincs kidobva.

A műtrágyák miként való alkalmazásáról legközelebb írok.

Hreblay Emil.

Eltojás a tyukoknál. Sok tyuknál tapasztalható az a rossz szokás, hogy tojását nem a rendes helyre (fészkébe) tojja, hanem más oly helyekre, a hol azt megtalálni nem lehet, miáltal a tenyésztőt károsodik. Ez a rossz szokás következőképp akadályozható meg: ha valamely tyuknál az eltojást észleljük, tapintsuk ki, hogy van-e nála tojás s zárjuk el azon helyre, hol a rendes tojófészkek vannak; végre is valamelyik fészkekbe fogja tojását lerakni. Ezután szabadon bocsáthatjuk s másnap az említett eljárást ismételjük újra. Ha több napon át a tyukot ily módon kényszerítettük, hogy fészkekbe tojjon, végre is egészen elhagyja előbbi rossz szokását, az eltojást és ismét rendes fészkekbe-tojává válik.

Romlott izü borok javítása. Egy szakember erre vonatkozólag a következőket ajánlja: Vegyünk annyi tele pohár buzát, a hány hektoliter romlott borunk van, pörköljük ezt meg barnára, erősebben mint a kávé s a tüzről levevén, gyorsan öntsük egy hosszukás zacskóba, melyet már előre elkészítünk. A zacskót aztán a hordó száján keresztül a folyadékba dugjuk, felül egy zsineggel a dugaszhoz erősítjük s meghengergetjük a hordót, hogy a folyadék benne mozgásba jöjjön, azután pedig nyugodtan állni hagyjuk. Két óra mulva kihuzzuk a zacskót s tapasztalni fogjuk, hogy a romlott izt a pörkölt gabona vette magába, a borban pedig nyoma sem lesz annak. Ez eljárás után czélszerű a bort lefejtetni. Az egész eljárás oly egyszerű és olcsó, hogy a kísérletet vele bárki megpróbálhatja.

Csikók tetvesedése. Gyakran fordul elő, hogy a nem eléggé tisztán tartott csikók eltetvesednek, ennek következtében aztán nem fejlődnek. Ha biztosak vagyunk abban, hogy csikóink meg vannak tetvesedve, akkor a következő eljárást meglehetősen biztonssággal vehetjük alkalmazásba. Vegyünk 240 gramm disznózsírt, dörzsöljük össze 60 gramm cerosen-olajjal, 24 esep karbolsavval, 60 gramm kátrányolajjal és töltsük az egészet egy palackba és rázzuk mindaddig, míg a karbolsavrészek már nem láthatók és egy kis kemény kefével kenjük rá a csikóra. Először kenjük be vele a csikónak a hátát egész hosszában, azután a nyakát és hasát és körülbelül nyolez hüvelyk szélességű övet kenjük be a testén keresztül; két nap mulva a lapoczkákat és a nyakoldakat kenjük be és két nap mulva az egész testet. Ezzel az eljárással nemcsak a tetük, hanem a serkék is el lesznek pusztítva és sokkal egyszerűbb, mint a füstölések vagy mosások.

MULATTATÓ.

A kalap.*)

*Elvitte a szél a kalapom,
Hajadonföt álltam a napon,
Nevetett a rózsám mögöttem:
Ugy kell nekem, mért nem köszöntem!*

*Ne neved ki rózsám, kis hamis,
Köszöntlek én kalap nélkül is!
Megmarkolom egyik fületem,
Megemelem buksi fejemet.*

*Nem a kalap a fő, tubiczám,
Sem a „jó nap”, hanem a leány.
Ha nincs, aki szívből fogadja,
Gyászt köthetünk arra kalapra.*

Bánat-beteg.

*Beteg vagyok, bánat-beteg,
Amióta mást szeretek.
Ugy fájlalom hütlenséged,
De még jobban az enyémet.*

*Ha már szíved elvesztettem,
Uj szerelmet mért kezdtem!
Lettem volna hívebb nálad,
Örök kéröd, örök árnyad.*

*Hejh! kitépném a szívemet,
Minden bánat, emlékemet,
De hiába rejteném el,
Föltámadna minden éjjel.*

*Ha belopnám egy fészkekbe,
Kinn a sűrű rengetegbe,
Zokognának a madarak,
A reszkető ágak alatt.*

*Ha bedobnám a Dunába,
Felzudulna bánatába,
Éjjel-nappal háborogna,
Véres habbal tajtkozna.*

Pompás város.

*Pompás város ez a város!
Tündérváros a homokon.
Hozzátok vísz minden utcza
A bal és jobb partokon.*

*Be esuf város ez a város!
Nagy, sötét ház-rengeteg.
Míg rózsámtól hazaérek,
Százszor is eltévedek.*

*) Mutatvány Zempléni Árpádnak „Uj Versek” cz. mos. megjelenendő verskötetéből.

A szabadság órái.

Egy örmény, meg egy góbé.

— Igaz történet. —

Irta: Péterfi Tamás.

Góbé! Góbé! most az egyszer te húztad a kurtát, mert az örmény rászédett. Azonban, hogy visszafizeted a rovást? azt majd megkérdem ha Agyhába megyek, de a te kaeskaringsós góbé eszedben bizva bizom

— — — — —
Marezi Están bá'nak nem volt párja az öreg Firtos hegy környékén, mert olyan jó szén nem nyomta szekere tengelyét, ha árulni indultak — senkinek, mint agyhái Marezi Estánnak. Gyorsan gyult, jobban égett, többet tartott. Ennyi jósága mellett nem esoda, ha hamarabb eladta valamennyi czimborájánál. Ismerték Agyhától le Segesvárig-, Fehérvárig-, Vásárhelyig a góbét, s már-már elhitték róla, hogy valami boszorkány működik közre a dolokban, hiszen egy társaságban égetik a szenet . . . Pedig igen egyszerű az egész.

Marezi Están bá' minden zsáktól visszaadott a vásárló eselédnek egy pár fillért s azoknak igen jól esett, úgy annyira, hogy elnézték a zsák kissébségét érette szívesen

Ehez meg ész kellett, nem boszorkányság!

Egy ilyen szerenesés, jó vásár után Vásárhelyről hazafelé tartva megállott Marezi Están bá' Vajába az öreg örménynél. Még korán járt az idő. Kilencz óra alig volt délelőtt, mikor beült inni virágos kedvében. A kabalák (lovak) ott kinn az utezán, a gazda itt benn az asztal mellett kurjongatva, lopták a drága időt, majdnem napnyugtáig.

Vendég, vendég! de a vajai örmény kezdte sokalni a dolgot, s megszólítá az atyafit.

— Jó volna haza látogatni Están bá'!

— Ej, haj! rég nem volt ilyen virágos kedvem!

„Nem megyek én reggelig,
Jól kél a szén, kitelik!“

— Még egy deczi masinát téns ur!

Az örmény, igaz kiadta, de mormogva ment be az övéihez a belső szobába.

— Nem tudom mi lesz a góbéval, meg a lovai-
val, mert inkább az állatokat sajnálom, — kezdé
panaszolni a katonaságból hazakerült fiának. Haza
kellene induljon, különben rövid lesz neki a hold-
világ. Én hiába küldöm.

— Hátha én próbálom meg papa?

— No, hiszen, akkor még ugysem fog menni.

— Fogadok, hogy elküldöm.

— Ha kikergeted?!

— Dehogy, a legszebben.

— Ismerni kell őket fiam!

— Csak az eszén kell tuljárn.

— No, lásd ez a baj. Bajosan hiszem.

— Meglátjuk! Engemet nem ismer az atyafi.

— Az még rosszabb!

— Még jobb, csak értsünk egyet. Ha bekerülök

az uteza felől, — kérdezze meg mint egy idegentől,
hogymi járatba vagyok.

— Mit akarsz?

— Csak nem mondom meg előre!

— A siker bizonyos. Tessék kísétálni az ivóba,
mert jövök.

— No, no! majd meglátjuk! — mondogatá ma-
gában az öreg örmény, derék szál fián végigtekintve,
s kilépdelt a székely atyafihoz az ivóba, az ifju ör-
mény nagy kabátot öltött magára, esőtartót fogott a
kezébe s egy csomó irást beszorítva a hónalja alá, az
udvarfelé kijött az utezára.

Kopogtatott, mint idegen, csak azután lépett be
a fogadó ajtaján.

— Jó estét kívánok!

— Adjon isten!

— Ugyan kaphatok egy kis enni-inni valót?
— kérdezé a papától. — Igen fáradt és éhes vagyok.

— Szolgálhatok. Friss disznóaprólék, bor, vagy
előbb egy pohárka papramorgót?

— Össze vagyok törődve egészen. Előbb abból
a morgóból iszom.

— Tessék helyet foglalni, parancsoljon — ki-
nálgatá a papa, míg előhozta az üveget a kis po-
hárral. Tessék tölteni ha jobban esik. Ugyan, ha
szabad kérdenem, mi járatban méltóztat erre felé
utazni?

— Ne is kérdezze jó uram, szomorúság!

— No az nem jó. Talán valami halál eset? — kér-
dezé a papa belétalálva magát a szerepébe.

— Hiszen ha csak az volna! de több!

— Szent József!

— Én biztosító ügynök vagyok s most vettem
fel egy nagy égés kárt, mely több százezer forintra
rug. Itt vannak az irások. De a mi még sajnosabb
hogymi fele sem volt biztosítva.

— Szörnyűség! és hol történt? — szörnyülkő-
dék az öreg örmény, lapozgatni kezdve az iratok
között s majd elmosolyodott, mert a kontós jegy-
zetei voltak.

— Nem messze innen, egy nagy hegy tetején
fekszik a falu, s hogy is hívják csak! . . . no, nem
jut eszembe, egész porrá égett.

— Siklód?

— Nem. Ott van egy hegytetőn.

— Borzasztó lehetett.

Ha még mind otthon lettek volna az hadján,
de az atyafiak nagyobbára szénnel kóborolnak a
vidéken.

— Nem Agyha? — kérdezi a papa.

— De igen! az az. Leégett az egész falu.

— Hol volt enstálom? — szólt odafigyelve Marezi
Están bá'.

— Sajnálni valók szegények — folytató, a góbéra
sem figyelve az álbiztosító ur, — ugy maradtak
mint az ujjom.

— Hol volt enstálom? kérdezi fölállva másod-
szor is a góbé, hogy valjon jól hallotta-e?

— Ott azon a nagy hegyen fekvő faluban, Agyhában.

— Nem tréfálkozik az ur enstálom.

— Itt vannak az irások. Máskülönben kendhez semmi közöm! — és a vendéglőshöz fordult — ka-

— A góbé végig nézett a két uri emberen vagy háromszor, de azok a legkomolyabban adták szerepüket, aztán a kalapját kapva kisietett az ajtón.

— Adjon Isten jóczakát! — kiáltott vissza az urakhoz, de akkor már szaladt a szekere felé hol a

Madonna.

pok egy szobát az éjszakára vendéglős ur? Ezeket az irásokat jól el kell zárjam.

— Téns' uram, hát igazán Agyhába volt az égés? — fordult az öreg örményhez a megszeppent góbé.

— Itt az irások azt beszélnek.

kabalákat gyorsan fölhámozta s vágatva indult Agyha felé.

Messzi van Vaja Agyhától! ezt megérezték a nyargaláshoz nem szokott kabalák, mert Etédnél a pataknál kidültek a hámból, s nem mozdultak tovább egy lépést sem. Marcsi Están bá' szomoruan

nézte a kabalák szolgálatának felmondását. Azok ott maradtak. Ekkor a góbé gyalogszerrel iramodott Agyha felé, s három negyed óra múlva beérkezett a faluba.

Szépen sütött a holdvilág, s így erőltetés nélkül is megláthatá, hogy nincs Agyhának még egy szilvafa sem hijja. De azért az esetet nem merte mondani még az életepárjának sem.

— Kend hol jár hallá-e? — kérdi a felesége.

— Abiza egyik kabalámnak baja esett ehejt a patakba, de a másik sem jöhetett el a társa nélkül azért hát egy kis orvossággal rögvest vissza iramodok.

Csakugyan ott találta kabaláit, mikor visszaérkezett az etédi patakhoz s egyéb baj nem történt semmi, csupán az egyik meg vala dögölve.

Két hét múlva újra eljött Vajába Marzi Están bá.

— Jó napot tens uram! — köszöntött be az öreg örményhez, ki igen komolyan fogadta.

— Hozta Isten atyafi.

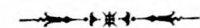
— Ugyan nem találkozhatnám e azzal a biztosító urral?

— Miért?

— Szeretnék mondani neki valamit

*

De hogy mit akart mondani a góbé az örménynek? azt nem tudom, mert fia nem volt otthon, s nem találkozhatott vele.

Képeinkhez.

A szabadság órái. A papa, a festőművész ur elment bazulról és — amit nem szokott megeselekedni — nyitva felelte a műterem ajtaját. Nem is kellett ennél több a két buksi urfinak: Gézának és Ferikének, bevonultak diadalmasan a műterembe s a dolgozó asztalon heverő vázlatkönyveket, melyeket a papa olyannyira féltve-félt tőlük, hogy bele se enged tekinteni, kiteretetik a szőnyegen s mellé telepedve, a gyönyörűség bizonyos nemével lapozgatnak benne. A szép erdő, a kis patak, a hegyoldal, ahol tavaly nyaraltak, mind le van pingálva azokban a könyvekben olyan hüen, hogy buksi urfiék is — ráismernek. De bezzeg ráismer majd a papa is buksiék ujja hegyére, mert itt-ott elmázolgtatják a rajzokat. Lesz is ne mulass! Ők azonban erre most még nem is gondolnak, hanem átadják magukat egészen a műélvezet ideig-óráig tartó gyönyöreinek.

Madonna. Herodesnek Judea alkirályának tudtára adták az irástudó bölcsek, hogy Bethlehemben megszületett a zsidók leendő királya, aki ő tőle el fogja venni a királyi páleját. Herodes, hogy az irástudók szava be ne teljesedjék, a környék két éven aluli kisdedeit mind kardra hányatta katonái-

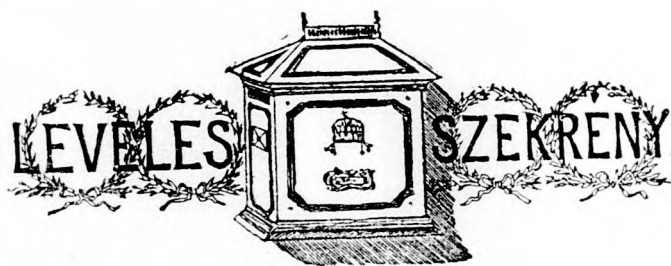
val, abban a hitben lévén, hogy így kard élére kerül a zsidók leendő királya, a gyermek Jézus is, akivel azonban anyja Mária és József a vérengzés előtti éjjelen Egyiptomba futottak. Mai képünk az ártatlanul megölt kisdedekért imádkozó Madonnát ábrázolja, ki az Istenember Atyjához fohászkozik a fiáért legyilkolt kisdedek lelkiüdvéért.

Számrejtvény.

U. K.-tól.

- 2, 12, 4, 7, 9. Fecske fészkel ez alatt.
 14, 15, 13, 5. A kardoknál ez markolat.
 11, 6, 14, 15, 13, 12. Mindig ezért fohászkozik.
 11, 13, 3, 10. Összerakják kalászköböl.
 1, 13, 11. Jaj! ha ilyet kap a hajó.
 11, 13, 8. Hogyha éles, csak akkor jó.
 13, 5. Ezen ige jelent létet.
 7, 9, 13, 11. A szabadban fellelheted.
 1—15. Lapunkban egy kedves rovat.
 Ki mit kérdez, rá választ ad.

Galle Lajos urnak. Intézkedni fogunk a főpostán, hogy a lapot ne kedden, de rendes időben kapja kézhez. — **K. K.** urnőnek, Boesak. Tartozásának beküldését köszönjük, ellenben engedje, hogy b. tudomására hozzuk, miszerint az előfizetési pénz beküldésének postadíját nem szokás levonni az előfizetési összegből s hogy továbbá nem tudjuk mi ezimen vont le 20 % províziót, mikor az legfeljebb 10 %-ot tehet ki. Jövőre sziveskedjék ezeket b. figyelmére méltatni. — **Ifj. Sólom** Gábor urnak. Fogadja szíves üdvözlötünket. — **Péntek** Lajos urnak. Az említett lap nem a mi kiadásunkban jelenik meg, tehát azt nem is küldhetjük lapunkkal együtt. — **Farkas** János urnak. Az egyízben már elküldött H. Ö. H. újból elküldöttük b. ezimére. — **Szokoli** János urnak. A bécsi hus-árjegyzéket lapunkban azért nem közöljük, mert a pesti árjegyzés mérvadó a mi piacainkon. — **7005. sz. előfizető.** A honvédménházba felveszik, ha szegénységét s azt, hogy munkaképtelen, okmányokkal igazolja. Segélyért folyamodhat a miniszterelnökséghez, csatolja a kérvényhez okmányait, bélyeg nem kell a kérvényre. — **H. S. Dém.** Iparost is felvesznek pénzügyőrnek, ha arra alkalmas erős testalkatu, irni olvasni tud. Felvételhez szükséges okmányok: községi és születési bizonyítvány, valamint eddigi foglalkozásáról szóló iratok. — **P. Gyékényes.** A menyasszonynak nem lehet egyházi jelvényekkel megjelenni az anyakönyvvezető előtt, mert e jelvények csak a lelkészt illetik. Koszorut azonban bátran tehet a fejére. Műtrágya-beszerzést eszközölhet a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél”. (Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.) — **Ivácso** Sándor urnak. Ügyének utána nézünk a miniszteriumban és majd értesíteni fogjuk — **Sz. G. S.-Szentpéter, L. A. Zimánd, B. B. Bogviszló, V. T. Z.-Gógánfa, L. F. Vörösmarth, G. A. Tóvis.** Sorsjegyeiket nem huzzák ki. — **Gy. Po.** Pa.-Kakasszék. 3155/6.

sz. sorsjegye 11 ftt 60 krral kihuzatott, a többi nem. **Vallyon** Mihály urnak. Tessék megírni a sorsjegyek számait s mi tudatni fogjuk, hogy nyertek-e, vagy sem. — **Nyomárkey** Mihály urnak. 1. A tej a legkényesebb anyagok egyike s különösen könnyen kap szagot. Így igen gyakran tapasztalható, hogy egyes takarmányok etetésénél a tej az illető takarmány szagát veszi fel; (Igy pl. répaszelet vagy savanyított (vermelt) takarmányokét). Lehet, hogy Ön ilyesmit etet állataival s ez okozza a tej szagát; tessék megkísérteni a takarmány változtatását. 3. Ilyenkor a tyukok még nem igen tojnak, vagy ha igen, akkor is csak ritkábban mint tavasszal s nyáron. A tojásképződés elősegítésére tessék a baromfiaknak meszet is adni (pl. meszes maltert) mert a tojáshéj képződésénél a mész nélkülözhetetlen. — **Ifj. Bognár** Pál urnak. A műtrágyák fontosságáról s alkalmazásukról egy kimerítő cikksorozatot írunk, a melyben minden tudnivalót fel fogunk említeni. A czimszalagját kinyomattuk. — **Farkas** János urnak. Kivánságát nem teljesíthetjük, mert ha csak minden tizedik előfizetőnk kívánna ugyanazt, a mit Ön, akkor egész lapunk nem volna elég ilyenmü tudósítások közlésére. — **Landau** Lajos urnak. Tévedés volt a dologban; előfizetése a f. év végéig rendben van. A görében vagy padláson tartott kukoriczát bátran használhatja vetésre, mert annak a esiraképességét a hideg nem teszi tönkre, sőt annak nem is árt.

Nagy János urnak. A „Független Ujság” csak magyar nyelven jelenik meg. — **Jakab** József urnak. Köszönjük a tudósítást, de a váltóhistóriát nem értettük meg egészen, azért hát nem is emlékezhettünk meg róla. — **Vörös** György, **Kiss** József urnaknak. Ohajuknak, mint lapunk jelen számában, ugy ezután is időről-időre eleget fogunk tenni. — **Terbe** Gábor urnak. Intézkedtünk a főposta igazgatóságánál, hogy a lap ezentul Önnek kézbesíttessék. — **Ifj. Lengyel** Ferencz urnak. Köszönjük jóakarátát, de a vers nem vált be, s e szerint szíves ajánlatát sem vehetjük igénybe. — **Kakány** Imre urnak. Mint tapasztalhatja, a kérdett rovatot nem hagytuk el, csak-hogy ezután nem hozzuk betente, hanem csak akkor, ha nevezetesebb esemény adja magát elő a külföldön. — **B. S.** Talányt csakis úgy fogadhatunk el, ha a beküldő a megfjtést is közli, és ha emellett még a talány is jó. — **Barsi** Rókus urnak. 1. Olyan könyv, amilyent Ön kíván, a világon sinesen talán. A magyarországi hatóságok és intézmények czimjegyzéke meg a tartani szokott összes vásárok jegyzéke befoglaltatik a törvényhatósági naplóban (ára 1 ftt 50 kr.), ezt a könyvet, ha tetszik, megküldjük önnek. De a melyben az összes áruk (milyen áruk?) magyarul és szerbiül közölve volnának, ilyen munkáról nem tudunk. Tessék világosabban megírni, hogy mi tetszik tulajdonképpen? 2. A sertés-behozatal egyáltalán nincs megengedve. — **Ifj. G. J.** A kérdzett intézeteket nem ösmerjük tehát nem is ajánlhatjuk. — **Mátyás** Péter urnak. Az agrárbank már megkezdte a kölcsönök folyósítását, tessék tehát kellőleg felszerelt folyamodványukat a bank igazgatóságához (Budapest, Erzsébet tér) beküldeni. Ingyen szőlővesszők miatt tessék 50 kros folyamodványt intézni a földmívelésügyi miniszteriumhoz. A hír, miután lapunkat már lezártuk: későn jött s így bele nem vehettük lapunkba. — **B. A. G.** urnak. Szántó. A Józsv-sorsjegy árfolyama 3.50—3.80 ftt közt váltakozik. Blazsek Adolf műköszörüs üzlete Budapest. Zöldfa-uteza 13. sz. alatt van. — **Zathureczky** urnak. Gyimes. A „Magyar Lloyd” közzgazdasági vállalatról a kérdett ezimen nincs tudomásunk.

Kis lutri huzása.

Január 23.					
Budapest	63	24	55	56	75
Temesvár	23	79	20	64	34
Január 28.					
Brünn	46	38	70	74	4

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 30-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavidéki* 8.25 fttől 8.70 frtig, *pestvidéki* 8.20 fttől 8.65 frtig, *fehértmegyei* 8.20 fttől 8.75 frtig, *bácskai* 8.30 fttől 8.75 frtig, *bánsági* 8.00 fttől 8.65 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.65 fttől 6.75 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.00 forinttól 4.35 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 fttől 5.90 frtig, *sörfüzdei* 64—66 kg. 6.50 fttől 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.85 fttől 6.30 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.45 fttől 3.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.70	14.10	13.70	13.10	12.50	11.90	11.20	9.40	6.50

Buzakorpa, finom 3.50-5.10, durva 3.40—4.90 ftrtsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös löhere* 37—52 ftt; *lucerna* 40—55 ftt; *mák* 22—24 ftt; *bab fehér nagyszemü* 7.00—7.50 ftt, *torpe* 8.00—8.50 ftt, *tarka* 6.25—6.50 ftt, *lenese* 8—15 ftt, *borsó* 8.25—9.50 forint, *köles* 5.30—5.60 ftt, *kendermag* 6.75—7.25 ftt, *repce* 10.50—12.10 ftt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendü jármos ökörért* 345—355 fttig; *középmínőségűért* 234—310 fttig; *gyenge minőségűért* 150—200 fttig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élőszulyban 28—31 1/2 fttig, *hízott tarka ökörért* 25—30 fttig. *Fejős tehén* magyar fajta 70—80 fttig, tarka 90—145 fttig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 36—43 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussulyért fizetnek 45—56 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 15.00—20.00 ftt, *feljartott juh* 10—11 ftt, *kiverő juh* 7.50—9.00 ftt, *kiszeke* 6—7 ftt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-ként élőszulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendü* 300—380 kgr. nehéz sertésért 49 1/2—50 kr., vidéki sertés könnyü páronként 250 kilóig 47—48 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.30—5.50 forintig *kacs* 1.80—2.80 fttig, *tyuk* 1.30—1.80 fttig *esirke* 80 kr.-tól 1.30 fttig, *kappan* 1.80—2.20 fttig, *pulyka* 2.80—5.00 fttig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—2.80 ftt, *muhar* 2—2.60 forint, *szupszalma* 1.50—1.65 ftt, *alomszalma* 1.20—1.70 ftt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 35—43 darab. *Szalonna* 45—48 krajczár. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga esurgatott* 32—33 kr. *Viasz* 150—154 kr., *burgonya* sárga 1.70, rózsá 1.50, közönséges 60—80 kr., *paprika* 20—49 fttig, hüvelyes paprika 26 ftt métermázsánként.

Műtrágyák. A *Hungaria* részvénytársaság heti jelentése a *Független Ujság* részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légegytartalommal 4.50—5.00 forint. *Chilisalétrom* 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 ftt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsirakományok vásárlásánál bérmentve az egyes közlebb vagy távolabb fekvő vasuti állomá ra szállítva értendők. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kggént 76—84 fttig, *tehenbőr száraz* 75—82 ftt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 27—41 fttig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—35 fttig.

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSÉPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
 mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
 gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
 és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
 BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Komjáthy Béla, Pécsey Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megféle hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltőbbek

➔ **Gazdasági egyesületi tagok** — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 50% díjengedményben részesülnek. ➔

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 100% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, esász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu czimbalmait.
Községi és tüzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállíthatnak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsereáltetnek. Erős orgonahangu harmonikákból külön árjegyzék kéréndő.

Iskola hegedűk 3frtól felefele.

Közszobák

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a **VERMOREL-féle**

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN“ 1 frt 25 kr. kilogrammja.

„RÉZGÁLIC“ 30 frt métermázsankint.

„RAFFIAHÁNC“ 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni. ➔

Kitüntetést nyert:

Budapesten, Párisban, Londonban és Nápolyban

HAZSLINSZKY KÁROLY

Állatgyógyászati laboratoriuma

Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 28. szám.

Tisztelettel értesítem a mélyen t. közönséget, hogy nagyszabású **Állatgyógyászati laboratoriumot**

nyitottam meg. A gyógyszerek **hazánk legjelesebb szakértőinek** tanácsával készültek. Miután hazánkban ily vállalat még nem létezett a gyógyszerünket legnagyobb részt külföldről importáltuk, ezután teljes reménnyel vagyok, hogy a m. t. nagyközönség vállalatomat támogatni fogja. Kérni tessék: Hazslinszky-féle

Restitutions fluid 1 üveg 1 frt 40 kr. 1 kl. 3.50 frt kiváló erősítő és üdítő

Tápabrák erősítő és tápláló szer a háziállatoknak, ára 1 doboz 30 kr.

Sertéspar üszögös orbáncz és más sertésbetegségek ellen és mint óvszer, ára 60 kr. és 1 frt 20 kr.

Baromfiapor szárnyasoknak. Jó szolgálatot tesz epidémiáknál, amennyiben erősíti a bélhuzamot és ellenállóbbá teszi a baromfit, ára 1 doboz 50 kr.

Blisser szürke és vörös, daganatok, rándulások, esontpók ellen, előbbi 1 frt 20, vörös 2 frt.

Rüh olaj lovak, szarvasmarhák és juhoknál járványos esetekben biztos szer, ára 1 kiló 1 frt 20 kr.

Azonkívül kapható mindenféle czikk, a mely az állatgyógyászatban előfordul a legjobb minőségben és jutányos áron.

Mély tisztelettel

Hazslinszky Károly

gyógyászati és állatgyógyászati laboratorium tulajdonosa.

Az „**ÁLLATEGÉSZSÉG**“ című havi folyóirat előfizetési ára egész évre 3 forint.

Kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., Rökk Szilárd-u. 28.

Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett **40 kr.** Nem szabad szeretnie.

Irta: Bodrogi Lajos.

Az erdész ur fia.

Elbeszélés Theurriet André-től.

A malom története.

Irta: Sudermann.

Angyal és ördög.

Irta: Mathers Helén.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

Egy csodaember kalandjai.

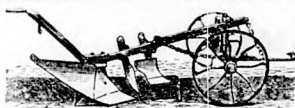
Irta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

„**BELLA.**“

Érdekes regény. Irta: Auna Vertua Gentile.

Mi a szerelem?

Arab regény, irta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

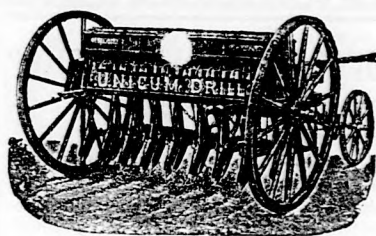
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olcsó áráknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a Melichár-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgát

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,

BUDAPESTEN,

ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, aczél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vizikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez: kisebb nagyságú daralószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czélokra kitűnően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsira szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyú nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, úgy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, őrleő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

349

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölesön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal: ke is törlesztetik. Lebonnyoltás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyilvántartás. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körut 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmányszerelemmel ajánlva van.

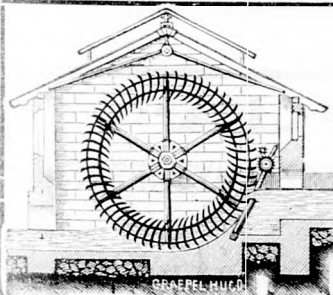
Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető: Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: ALPÁRI LAJOS.

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrleő-malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

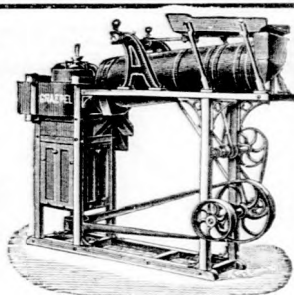
Őrleőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirreves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-szagatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Most jelent meg

„Köztelek Gazdasági Zsebnaptár”

1897-dik évre.

Szerkesztik:

SZILASSY ZOLTÁN és **RUBINEK GYULA,**

az Országos Magyar Gazdasági Egylet titkarijai

A „ZSEBNAPTÁR”

praktikus új beosztással, gazdag tartalommal s **terjedelmes könyvviteli részzel** és **jegyzéknaplóval** jelenik meg.

Előfizetési ára: 1 frt 20 kr.

Postadíj: ajánlott küldéssel 10 kr.

Bolti ára: 1 forint 50 krajczár.

Megrendelhető

a „FÜGETLEN UJSÁG” kiadóhivatalánál:

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Felhivjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek a jövő év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: *diszoklevéllel kitüntetve.* *Répmag,* sárga Oberndorfi állami ólomzár alatt, 50 kilónként 12 frtért 500 kilónként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában
u. p. Koneza.

Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétellel. A pénz előre *küldőjének áru franco megy.* Továbbá *tuczerna mag, vörös löhere mag, baltaczim, fehér paszuly, Heine-féle és Dupauit zab kaphatók.*

Hirdetések felvételnek

kiadóhivatalban

Budapest Üllői-út 25.

Köztelek.

A „HUNGARIA”

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körut 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

